

แนวคำบรรยาย “ภารกิจ บทบาทหน้าที่ของกรมการปกครอง”

โดย นายธนาคม จงจิระ

อธิบดีกรมการปกครอง

วันอังคารที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมอักษฎางค์ ชั้น ๕ อาคารดำรงราชานุสรณ์

ประเด็น	รายละเอียด
๑. ประวัติความเป็นมา	<p>กรมการปกครองเป็นหน่วยราชการภายใต้สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีชื่อเดิมว่า “กรมพลำภัง” ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ พร้อมกับการสถาปนากระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเป็นปฐมเสนาบดี</p> <p>ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กรมมหาดไทย” จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ กรมมหาดไทยได้มีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการภายในและเปลี่ยนชื่อมาเป็น “กรมการปกครอง” จนถึงปัจจุบัน</p>
๒. ภารกิจอำนาจหน้าที่	<p>กรมการปกครองเป็นหน่วยงานที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้บรรลุผลสำเร็จ โดยมีภารกิจใน ๒ ลักษณะ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ภารกิจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๕๕๙ ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ การอำนวยความสะดวกความเป็นธรรม การปกครองท้องที่ การอาสารักษาดินแดน และการทะเบียน ๒. ภารกิจด้านการอำนวยความสะดวก ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของนายอำเภอ ในฐานะผู้รับผิดชอบพื้นที่ในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและภารกิจของ ๒๐ กระทรวงไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่ระดับอำเภอ
๓. การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการกรมการปกครอง	<p>กรมการปกครองปฏิบัติงานภายใต้วิสัยทัศน์ “การบริหารราชการในระดับพื้นที่มีความเข้มแข็ง เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมการบริหารงานใน ๕ ประเด็น ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง ๒. การรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความสะดวกให้สังคมสงบสุข ๓. การเสริมสร้างความมั่นคงภายในทุกระดับในพื้นที่ให้เข้มแข็ง มีเอกภาพ ๔. การพัฒนาระบบบริการและข้อมูลบุคคลให้ทันสมัย มีคุณภาพ เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ ๕. การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ ยึดหลักธรรมาภิบาล และพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง บุคลากรของกรมการปกครองได้ยึดถือค่านิยม “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ในการปฏิบัติงาน อันเป็นพระราชปณิธานของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ
๔. โครงสร้างการบริหารราชการ	<p>ปัจจุบันกรมการปกครองแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วย หน่วยงานระดับสำนัก ๕ สำนัก ระดับกอง ๕ กอง วิทยาลัยการปกครอง ๑ แห่ง หน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการปกครอง ๒ กลุ่มงาน และการแบ่งหน่วยงานภายใน ๗ หน่วยงาน การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย ที่ทำการปกครองจังหวัด ๗๖ แห่ง และที่ทำการปกครองอำเภอ ๘๗๘ แห่ง</p>

ประเด็น	รายละเอียด
<p>๕. คณะผู้บริหาร กรรมการปกครอง</p>	<p>- คณะผู้บริหารกรรมการปกครอง ประกอบด้วย อธิบดีกรรมการปกครอง และรองอธิบดีกรรมการปกครอง ๔ ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารงานส่วนภูมิภาค ฝ่ายบริหารและพัฒนาระบบงาน ฝ่ายความมั่นคง และฝ่ายการทะเบียนและเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>- ผู้ตรวจราชการกรรมการปกครอง จำนวน ๑๘ เขตตรวจราชการ</p> <p>- ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการกอง ในส่วนกลาง จำนวน ๒๐ คน</p>
<p>๖. อัตรากำลัง</p>	<p>กรรมการปกครองมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังนี้ ข้าราชการ จำนวน ๑๔,๐๙๙ คน พนักงานราชการ จำนวน ๒,๐๕๒ คน และลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๙๒ คน นอกจากนี้ มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จำนวน ๒๗๔,๘๑๔ คน คณะกรรมการการหมู่บ้าน จำนวน ๑.๐๒ ล้านคน และสมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน จำนวน ๒๕,๒๐๑ คน และผู้นำศาสนาอิสลาม (อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด) ๑๑,๘๒๒ คน</p>
<p>๗. ภารกิจสำคัญ ของกรรมการปกครอง ในการรองรับ นโยบายเร่งด่วน ของรัฐบาล</p>	<p>กรรมการปกครองได้ขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจที่สำคัญ ใน ๓ มิติ ดังนี้</p> <p>๑. มิติเชิงนโยบาย (Agenda) ได้แก่ การขับเคลื่อนโครงการ “จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.” การปกป้องเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ การจัดระเบียบสังคม การป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ การบูรณาการแก้ไขปัญหาฝักตบขวาศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ มหาตไทยใสสะอาด การขับเคลื่อนการบูรณาการฐานข้อมูลและการบริการภาครัฐ (Linkage Center) การยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (Zero Copy) การบริการค้ำประกันเอกสารทางทะเบียน ๒ ภาษา การสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ</p> <p>๒. มิติเชิงภารกิจ (Function) ได้แก่ การพัฒนาการให้บริการประชาชนรองรับไทยแลนด์ ๔.๐ และยกระดับมาตรฐานการบริการสู่ศูนย์ราชการสะดวก (GECC) การขออนุมัติอนุญาตทางปกครองด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-DOPA License) งานด้านสัญชาติและสถานะบุคคล การเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน การพัฒนาระบบการบริหารการปกครอง ท้องที่ การเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลการปฏิบัติงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกิจการการอาสาสมัครรักษาดินแดน</p> <p>๓. มิติเชิงพื้นที่ (Area) ได้แก่ การขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การส่งเสริมความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน (แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง) การประสานแผนในระดับพื้นที่ (One Plan) การส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการการปฏิบัติงานของนายอำเภอ</p>
<p>๘. สรุป</p>	<p>ตลอดระยะเวลากว่า ๑๒๗ ปี กรรมการปกครองได้ดำเนินงานตามค่านิยม “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” โดยไม่มีมิติเรื่องเวลาและสถานที่ บุคลากรของกรรมการปกครองพร้อมปฏิบัติงาน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน โดยมีผลการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยอมรับ กรรมการปกครองพร้อมจะขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศชาติอย่างยั่งยืนต่อไป</p>

ส่วนแผนงานยุทธศาสตร์
กองวิชาการและแผนงาน
กรรมการปกครอง